Қазақстан Республикасы
Мәдениет және ақпарат
министрінің 2024 жылғы 17
сәуірдегі № 150 бұйрығына 12-
қосымша

Кәсіптік стандарт: «Өнертанушы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Өнертанушы" кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5-тармағына сәйкес және кадрларды даярлау бойынша кәсіпорындар, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тану және ұйымдар мен кәсіпорындардағы персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешу мақсатында әзірленді және мәдениет саласында қолданылады.
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
1) білім – кәсіби тапсырма шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерттелген және игерілген ақпарат;
2) дағды – кәсіптік тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдана білу;
3) мамандық – жеке адам жасайтын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп.
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
1) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері;
2) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
3) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;
4) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;
5) БА – біліктілік анықтамалығы;
6) ББХСК – білім берудің халықаралық стандартты классификациясы.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Өнертанушы
5. Кәсіптік стандарттың коды: R90030040
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
R Өнер, ойын-сауық және демалыс
90 Шығармашылық, өнер және ойын-сауық саласындағы қызмет
90.0 Шығармашылық, өнер және ойын-сауық саласындағы қызмет
90.03 Көркем және әдеби шығармашылық
90.03.0 Көркем және әдеби шығармашылық
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Өнертану саласындағы біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, жұмыстың мазмұны мен сапасына қойылатын талаптарды анықтайтын стандарт. Бейнелеу өнері, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет өнерінің тарихы, теориясы мен практикасы саласындағы ғылыми-зерттеу, сыншылық, педагогикалық және шығармашылық қызмет.
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
1) Өнертанушы - 6 СБШ-нің деңгейі
2) Өнертанушы - 7 СБШ-нің деңгейі
3) Өнертанушы - 8 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Өнертанушы»:			
Топтың коды:	2633-1		
Қызмет атауының коды:	2633-1-002		
Кәсіптің атауы:	Өнертанушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет етпейді	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2633-1-002 - Өнертанушы 2633-1-003 - Тарих саласындағы зерттеуші 2633-1-008 - Ғылыми қызметкер (тарих саласындағы) 2641-5-008 - Көркемдік редакторы 2642-2-006 - Ғылыми редактор 2621-2-009 - Музей және көрмелік қорды жинақтау жөніндегі сарапшы 2621-2-001 - Көрме кураторы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнертанушы, ғылыми-зерттеу, сыншылық, редакциялық-баспа, бейнелеу өнері саласындағы оқытушылық қызмет. Мәдениет мекемелерінде, оқу орындарында, өнер мекемелерінде шығармашылық және практикалық қызмет	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғылыми-зерттеу 2. Сыншылық 3. Редакциялық және баспа жұмысы
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ұйымдастырушылық және шығармашылық 2. Ұйымдастырушылық және басқарушылық 3. Педагогикалық 4. Экскурсия 5. Ғылыми-зерттеу институтының лаборанты болып жұмыс істеу 6. Өнер саласындағы аударма 7. Редакциялық қызмет
Еңбек функциясы 1: Ғылыми-зерттеу	Дағды 1: Зерттеу процесін ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Бейнелеу өнері, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет өнерінің тарихы мен теориясы саласында өз бетінше зерттеу дағдыларын меңгеру. 2. Зерттеу тобының құрамында жұмыс істеу дағдыларына ие болу. 3. Тарихнамалық, құжаттық дереккөздермен, ғылыми дереккөздермен, мұрағаттық құжаттармен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 4. БАҚ, иконографиялық және дереккөздер материалдарымен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.
		Білімдер:
		1. Бейнелеу өнерінің, сәндік-қолданбалы өнердің, Қазақстан сәулетінің және әлемдік бейнелеу өнерінің тарихы мен теориясы. 2. Зерттеу жұмысын жүргізу әдістемесі. 3. Өнер тарихындағы кең көзқарас (пәнаралық). 4. Өнер тарихы мен теориясын білу 5. Өнер индустриясының қызметі, заманауи өнердің формалары, тәжірибесі, процестері туралы білім 6. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Сыншылық		

	Дағды 1: Сыншылық шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар:	
		1. Өз бетінше талдау жұмыстарын ұйымдастыру және өткізу дағдыларын меңгеру. 2. Өнертану саласындағы сыншылық талдау дағдыларын, мерзімді басылымдарға, интернет сайттарына және т.б. мақалалар, ғылыми-сыншылық мәтіндер, шолулар жазу дағдыларын меңгеру 3. Әртүрлі, соның ішінде цифрлық (интернет) платформаларында қазіргі бейнелеу өнерінің көрмелері мен мәселелері бойынша қоғамдық талқылауды ұйымдастыру және қатысу дағдыларын меңгеру	
		Білімдер:	
		1. Көркем шығармаларды, сондай-ақ әр дәуірдегі стильдер мен қозғалыстарды тарихи-өнертанулық талдаудың әдістемесі. 2. Өнертану жанрларын (шолу, шығармашылық портрет, проблемалық мақала т.б.) білу. 3. Өнер тарихы мен теориясын білу 4. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін білу 5. Қазіргі заманғы өнердің формалары, тәжірибелері, процестері 6. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 3: Редакциялық және баспа жұмысы	Дағды 1: Редакциялық-баспа жұмысын ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар:	
		1. Практикалық редакторлық дағдыларға ие болу. 2. Бейнелеу өнері туындыларының авторларымен жұмыс істеу дағдыларына ие болу 3. Баспалар мен БАҚ-та редакциялық жұмысты жүргізу дағдыларын меңгеру. 4. Кәсіби мәтіндерді жазу және өңдеу дағдыларын меңгеру	
		Білімдер:	
		1. Редакциялық-баспа жұмысының және баспа өнімінің негізгі принциптері. 2. Мемлекеттік және шет тілдерін білу	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Ұйымдастырушылық және шығармашылық	Дағды 1: Ұйымдастырушылық және шығармашылық жұмыстарды жүргізу	Машықтар:	
		1. Ғылыми және көркем жобаларды (көрмелер, презентациялар, өнер фестивальдері, симпозиумдар және басқа да іс-шаралар) ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 2. Автор-куратор, ұйымдастырушы-менеджер ретінде көркем жобаны құру, жоспарлау және басқару қабілеті 3. Көрмені құру және ұйымдастыру дағдылары	
		Білімдер:	
		1. Қазіргі көркемдік процестің өзекті мәселелері. 2. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б. 3. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін білу 4. Қазіргі заманғы өнердің формалары, тәжірибелері, процестері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

Қосымша еңбек функциясы 2: Ұйымдастырушылық және басқарушылық	Дағды 1: Ұйымдастыру және басқару жұмыстарын жүргізу	Машықтар:
		1. Мемлекеттік және облыстық мәдениет басқармаларындағы құрылымдық бөлімшелерде, өнер музейлерінде, галереяларда, шығармашылық одақтарда және басқа да қоғамдық ұйымдарда маманның функцияларын жүзеге асырады. 2. Баспасөз, басқа да БАҚ, шығармашылық одақтармен байланыс 3. Бұқаралық ақпарат құралдарымен жұмыс істеу дағдысы болуы 4. Бейнелеу өнері мен еліміздің көркем өміріндегі оқиғаларды талдау, таңдау және қажетті материалдарды дайындау дағдыларын меңгеру. 5. Кәсіби коммуникацияларды орнату, сұхбаттар, баспасөз конференциялары, социологиялық сауалнамалар, PR компаниялары, сұхбаттар, баспасөз конференциялары және т.б. жүргізу дағдыларына ие болу.
		Білімдер:
		1. Арт-менеджменттің негізгі принциптері. 2. Құқық негіздері (авторлық құқық және т.б.) 3. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін, заманауи өнердің формаларын, тәжірибесін, процестерін білу. 4. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б. 5. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін білу 6. Мемлекеттік және шет тілдерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 3: Педагогикалық	Дағды 1: Педагогикалық жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Педагогикалық процесті ұйымдастыру мен басқарудың әдістерін, тәсілдерін, құралдарын білу. 2. Педагогикалық және тәрбиелік іс-әрекетті жүргізу дағдысы 3. Әртүрлі жас топтарындағы аудиториямен қарым-қатынас жасау дағдылары
		Білімдер:
		1. Дәріс және практикалық курстар тақырыбын терең білу 2. Педагогикалық, оқу-әдістемелік қызметтің принциптері мен формалары. 3. Жас және психологиялық ерекшеліктерін білу (соның ішінде инклюзивті білім беру)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 4: Экскурсия	Дағды 1: Экскурсиялық жұмыстарды жүргізу	Машықтар:
		1. Экскурсиялық жұмысты жүргізу дағдыларын меңгеру 2. Көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын меңгеру 3. Кәсіби мәтіндерді өңдеу дағдыларын меңгеру 4. Құжаттармен, мұрағаттармен және ғылыми дереккөздермен жұмыс істеу дағдыларына ие болу

		Білімдер:
		1. Өнер тарихы мен теориясын білу 2. Арт-критика жанрларын (рецензия, шығармашылық портрет, проблемалық мақала т.б.) білу. 3. Бейнелеу өнері, сәндік-қолданбалы өнері және сәулет өнері, әр дәуірдегі стильдер мен қозғалыстардың тарихи-көркемдік сынының әдістемесі. 4. Мемлекеттік және шет тілдері 5. Теориялық және көрнекі ақпаратты қабылдаудың жас және психоэмоционалдық ерекшеліктері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 5: Ғылыми-зерттеу институтының лаборанты болып жұмыс істеу	Дағды 1: Ғылыми және ұйымдастырушылық қызметті жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Қажетті іс-қағаздарын жүргізе білу 2. Меншікті қажетті құрал-жабдықтар – орг.техника және т.б. меңгеру
		Білімдер:
		1. Жұмыстың пәндік саласын білу 2. Мемлекеттік және басқа тілдерді білу 3. Жұмысты реттейтін нормативтік құқықтық актілер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 6: Өнер саласындағы аударма	Дағды 1: Арнайы аударма жұмысын жүргізу	Машықтар:
		1. Кәсіби мәтіндерді жазу, аудару және өңдеу дағдыларын меңгеру 2. Құжаттармен, мұрағаттармен және ғылыми дереккөздермен жұмыс істеу дағдыларына ие болу 3. Бейнелеу өнері туындыларының авторларымен жұмыс істеу дағдыларына ие болу
		Білімдер:
		1. Шетел тілі 2. Өнер тарихы мен теориясы терминологиясын білу 3. Қазіргі өнер индустриясының, қазіргі өнердің қызмет ету ерекшеліктері, терминологиясы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 7: Редакциялық қызмет	Дағды 1: Мамандандырылған редакциялық-баспа жұмысын ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Практикалық редакторлық дағдыларға ие болу 2. Бейнелеу өнері туындыларының авторларымен жұмыс істеу дағдыларына ие болу 3. Баспалар мен БАҚ-та редакциялық жұмысты жүргізу дағдыларын меңгеру. 4. Кәсіби мәтіндерді жазу және өңдеу дағдыларын меңгеру
		Білімдер:
		1. Өнер және мәдениет саласындағы редакциялық жұмыс пен баспа өнімінің негізгі принциптері 2. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б. 3. Мемлекеттік және шет тілдерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Нәтижеге және тиімділікке бағытталған басқару құзыреттері (топта жұмыс істей білу) когнитивтік құзыреттіліктер өзін-өзі басқару және жеке тиімділік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

кәсіптермен байланыс:	6	Музей ісі маманы	
	6	Суретші (мамандығы бойынша)	
10. Кәсіптің карточкасы «Өнертанушы»:			
Топтың коды:	2633-1		
Қызмет атауының коды:	2633-1-002		
Кәсіптің атауы:	Өнертанушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет етпейді		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2314-0-002 - Өнер бағыты бойынша ЖЖОКБҰ білім беру саласындағы оқытушысы, ассистенті, аға оқытушысы/сеньор-лекторы, профессордың ассистенті, қауымдастырылған профессоры (доценті), профессоры 2633-1-002 - Өнертанушы 1432-0-003 - Бас өнертанушы 2633-1-003 - Тарих саласындағы зерттеуші 2633-1-008 - Ғылыми қызметкер (тарих саласындағы) 2641-5-008 - Көркемдік редакторы 2642-2-006 - Ғылыми редактор 2621-2-009 - Музей және көрмелік қорды жинақтау жөніндегі сарапшы 2621-2-001 - Көрме кураторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бейнелеу өнерінің тарихы, теориясы, практикасы, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет өнері саласындағы өнертанушылық ғылыми-зерттеулер мен оқытушылық қызмет. Сарапшы-сыни қызмет, шығармашылық-ұйымдастырушылық қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өнертану саласындағы ғылыми-педагогикалық қызметті жүзеге асыру 2. Сараптамалық және сыншылық әрекеттерді жүзеге асыру 3. Ғылыми және мәдениет ұйымдарындағы менеджмент	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Шығармашылық және ұйымдастырушылық қызмет 2. Экскурсиялық іс-шаралар 3. Өнер саласындағы аудармa және өңдеу қызметі	
Еңбек функциясы 1: Өнертану саласындағы ғылыми-педагогикалық қызметті жүзеге асыру	Дағды 1: Тереңдетілген ғылыми-педагогикалық білімді көркемдік тәжірибеге енгізу	Машықтар:	
		1. Қазіргі ақпараттық технологияларды, ғылыми ақпаратты алу, өңдеу және сақтау әдістерін жетік білу. 2. Қазіргі ғылыми-педагогикалық мәселелерді тұжырымдап, шеше білу. 3. Таңдалған тақырып бойынша зерттеу жұмысын жоспарлап, жүргізе білу. 4. Жоғары оқу орындарында заманауи әдістерді, технологияларды және оқыту тәжірибесін меңгеру. 5. Ғылыми-практикалық жобаларды ұйымдастыра және басқара білу	

		Білімдер:
		1. Бейнелеу өнерінің тарихы мен теориясы, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет пәндерін оқытудың жаңа әдістері мен технологияларын білу. 2. Отандық және шетелдік ғылымның соңғы теориялық, әдіснамалық және технологиялық жетістіктерін, бейнелеу өнерінің тарихы мен теориясы, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет саласындағы заманауи зерттеу әдістерін білу. 3. Қазақстан Республикасы құқығының негіздерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Сараптамалық және сыншылық әрекеттерді жүзеге асыру	Дағды 1: Бейнелеу өнері және сәулет саласындағы жұмыстар мен процестерге сапалы кәсіби талдау және сараптама жүргізу	Машықтар:
		1. Кәсіби сыншылық әрекеттің заманауи әдістерін меңгеру 2. Сараптама қызметін ұйымдастыру мен басқарудың заманауи әдістерін, тәсілдерін, құралдарын меңгеру 3. Бейнелеу өнері саласындағы кеңесші және сарапшы функцияларын орындау дағдыларына ие болу
		Білімдер:
		1. Бейнелеу өнері, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет өнерінің тарихы мен теориясын білу 2. Өнертану сараптамасын жүргізудің теориялық, әдістемелік, технологиялық ерекшеліктерін білу 3. Қазақстан Республикасының лицензиялау, сараптама және авторлық құқық саласындағы заңнамасын білу 4. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін және заманауи өнер технологияларын білу 5. Қазіргі заманғы өнердің формаларын, көркемдік тәжірибелерін, процестерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Ғылыми және мәдениет ұйымдарындағы менеджмент	Дағды 1: Ұйымда сауатты және кәсіби басқаруды жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Мемлекеттік мекемелердегі (мәдениет басқармалары, өнер музейлері, галереялар, шығармашылық одақтар және т.б.), мемлекеттік және коммерциялық, оның ішінде жеке ұйымдардағы (галереялар, арт-салондары, өнер зертханалары және т.б.) құрылымдық бөлімшелерді басқару т.б.). 2. Кәсіби салада ғылыми-практикалық процестер мен процедураларды ұйымдастыра және басқара білу 3. Бұқаралық ақпарат құралдарымен жұмыс жасауды білу 4. Үшінші тарап ғылыми және өнер ұйымдарымен байланыс орнату 5. Ғылыми және шығармашылық іс-шараларды (баспасөз конференциялары, семинарлар, симпозиумдар және т.б.) жоспарлау және ұйымдастыру, басқару қабілеті.
		Білімдер:
		1. Арт-менеджменттің негізгі принциптері 2. Құқық негіздері (авторлық құқық және т.б.) 3. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін, заманауи өнердің формаларын, тәжірибесін, процестерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы		

1: Шығармашылық және ұйымдастырушылық қызмет	Дағды 1: Шығармашылық әрекеттерді жүзеге асыру	Машықтар:	
		1. Бейнелеу, сәндік-қолданбалы өнер, сәулет саласындағы іс-шараларды (көркемдік жобалар, көрмелер, презентациялар, өнер фестивальдері, симпозиумдар және басқа да іс-шаралар) жоспарлау және ұйымдастыру 2. Кураторлық дағдылар мен түпнұсқа шығармашылық жобаны құру/басқару қабілетіне ие болу 3. Көрмеге арналған көркем материалды қалыптастыру және таңдай білу 4. Көрме экспозициясын құру дағдылары 5. Бұқаралық ақпарат құралдарында өкілдік жұмысын жүргізе білу 6. Шығармашылық мәтіндермен және іс-шаралардың ұйымдастыру құжаттарымен жұмыс істеу дағдысы	
		Білімдер:	
		1. Қазіргі өнердің тарихы мен теориясы, қазіргі көркемдік процестің өзекті мәселелері 2. Арт-менеджменттің қызмет ету принциптері және өндіріс негіздері 3. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін білу 4. Көркемдік тәжірибе ретінде кураторлықтың ерекшеліктері 5. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 2: Экскурсиялық іс-шаралар	Дағды 1: Экскурсиялық және аудармажұмыстарын жүргізу	Машықтар:	
		1. Экскурсиялық жұмысты жүргізу дағдыларын меңгеру 2. Көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын меңгеру 3. Кәсіби мәтіндерді өңдеу дағдыларын меңгеру	
		Білімдер:	
		1. Өнер тарихы мен теориясын, экскурсияның пәндік саласын білу 2. Бейнелеу өнері, сәндік-қолданбалы өнері және сәулет өнері, әр дәуірдегі стильдер мен қозғалыстардың тарихи-көркемдік сынының әдістемесі. 3. Мемлекеттік және шет тілдері 4. Теориялық және көрнекі ақпаратты қабылдаудың жас және психоэмоционалдық ерекшеліктері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 3: Өнер саласындағы аударма және өңдеу қызметі	Дағды 1: Арнайы аударма және редакциялау жұмыстарын жүргізу	Машықтар:	
		1. Кәсіби мәтіндерді аудару дағдыларына ие болу 2. Құжаттармен, мұрағаттармен және ғылыми дереккөздермен жұмыс істеу дағдыларына ие болу 3. Мәтін авторларымен және бейнелеу өнері туындыларының авторларымен жұмыс істеу дағдыларына ие болу 4. Баспалар мен БАҚ-та редакциялық жұмысты жүргізу дағдыларын меңгеру. 5. Кәсіби мәтіндерді жазу және өңдеу дағдыларын меңгеру	

		Білімдер:
		1. Мемлекеттік және шет тілі 2. Өнер және мәдениет саласындағы редакциялық жұмыс пен баспа өнімінің негізгі принциптері 3. Құқық негіздері, авторлық құқық және т.б. 4. Өнер тарихы мен теориясының арнайы терминологиясын білу 5. Өнертану жанрларының ерекшеліктерін (шолу, шығармашылық портрет, проблемалық мақала, т.б.) білу. 6. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктері, терминологиясы, қазіргі өнердің формалары, тәжірибесі, процестері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жылдам шешім қабылдау қабілеті Ақпаратты іздеу және талдау Қарым-қатынас дағдылары жауапкершілік, өзін-өзі басқару	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Музей ісі маманы
	7	Ескерткіштерді реставрациялау және консервациялау жөніндегі маман
	7	Суретші (мамандығы бойынша)

11. Кәсіптің карточкасы «Өнертанушы»:

Топтың коды:	2633-1		
Қызмет атауының коды:	2633-1-002		
Кәсіптің атауы:	Өнертанушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (PhD докторантура, PhD дәрежесі, осы саладағы PhD дәрежесі, ғылым кандидаты, ғылым докторы)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2314-0-002 - Өнер бағыты бойынша ЖЖОКБҰ білім беру саласындағы оқытушысы, ассистенті, аға оқытушысы/сеньор-лекторы, профессордың ассистенті, қауымдастырылған профессоры (доценті), профессоры 2633-1-002 - Өнертанушы 1432-0-003 - Бас өнертанушы 2633-1-003 - Тарих саласындағы зерттеуші 2633-1-008 - Ғылыми қызметкер (тарих саласындағы) 2641-5-008 - Көркемдік редакторы 2642-2-006 - Ғылыми редактор 2379-1-005 - Кәсіби қызмет мәселелері жөніндегі консультант 2621-2-009 - Музей және көрмелік қорды жинақтау жөніндегі сарапшы 2621-2-001 - Көрме кураторы 2379-1-004 - Білім алу мәселелері жөніндегі консультант	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бейнелеу өнерінің тарихы, теориясы, практикасы, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет салаларында ғылыми-зерттеу, сыншылық, сараптамалық-кеңес беру, ғылыми-педагогикалық және шығармашылық-ұйымдастырушылық қызметті жүзеге асыру.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғылыми-зерттеу және ғылыми-педагогикалық қызметті жүзеге асыру және басқару 2. Мәдениет бөлімдері мен ұйымдарын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Сарапшы кеңесі және сыншылық 2. Шығармашылық және ұйымдастырушылық
Еңбек функциясы 1: Ғылыми-зерттеу және ғылыми-педагогикалық қызметті жүзеге асыру және басқару	Дағды 1: Визуалды өнердің тенденцияларының дамуын заманауи жағдайын қадағалау	Машықтар:
		1. Өнертану саласындағы ғылыми зерттеу әдістемесін меңгеру 2. Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін кәсіби, соның ішінде. педагогикалық қызмет 3. Көркем шығармалардың көркемдік құндылығының талдау (негіздеу) әдістемесін білу
		Білімдер:
		1. Өнертану ғылымының қазіргі ғылыми мәселелері мен даму тенденцияларын білу. 2. Өнер саласындағы білімде философиялық және ғылыми көзқарастардың бірлігін тану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мәдениет және өнер саласындағы ғылыми-зерттеу, оқу-әдістемелік және шығармашылық процестерге жетекшілік ету.	Машықтар:
		1. Өнер саласындағы ұйымдардағы ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызметтің әдістерін білу 2. Мәдениет ұйымдарының ғылыми-зерттеу және білім беру үдерістерін ұйымдастыру және жоспарлау әдістемесін білу
		Білімдер:
		1. Өнердегі жобалау технологияларының ғылыми негіздерін білу 2. Өнертану ғылымының қазіргі заманғы ғылыми мәселелері мен даму тенденцияларын білу және түсіну.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Мәдениет бөлімдері мен ұйымдарын басқару		

	Дағды 1: Мәдениет және өнер саласындағы күрделі әкімшілік процестерге басшылықты қамтамасыз ету.	Машықтар:
		1. Мәдениет және өнер саласындағы ұйымдардың қызметін ғылыми басқару және жоспарлау әдістерін білу. 2. Мәдениет бөлімдері мен ұйымдарының ғылыми, оқу, әдістемелік және шығармашылық процестерін ұйымдастыру, жоспарлау, басқару және адам және материалдық ресурстарды үйлестіру әдістемесін меңгеру.
		Білімдер:
		1. Мәдениет және өнер ұйымдарының жобаларын/үдерістерін басқарудың теориялық және әдістемелік принциптерін біледі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мәдениет ұйымының қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асыру.	Машықтар:
		1. Жаңашыл шығармашылық ұсыныстарды енгізу және өзекті моральдық мәселелерді шешу мақсатында мәдениет ұйымының немесе жобаның миссиясын, тұжырымдамасын және саясатын қалыптастыру. 2. Мәдениет ұйымының шығармашылық, халықаралық, маркетингтік, инвестициялық және қаржылық қызметін стратегиялық және орта мерзімді жоспарлау дағдыларын меңгеру.
		Білімдер:
		1. Стратегиялық және орта мерзімді жоспарлау негіздерін біледі. 2. Мәдениет және өнер саласындағы халықаралық ынтымақтастық қағидаттарын/үдерістерін біледі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Өнер саласындағы мамандарды даярлау/қайта даярлау/біліктілігін арттыру процестерін басқару	Машықтар:
		1. Бейнелеу өнері саласындағы мамандардың құзыреттілік (шеберлік) деңгейін бағалау. 2. Көркем шығармашылық саласына заманауи технологияларды енгізу әдістемесін білу.
		Білімдер:
		1. Өнердегі жобалау технологияларының ғылыми негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Сарапшы кеңесі және сыншылық	Дағды 1: Сапалы кәсіби кеңес беру және сараптамалық қызметті жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Кәсіби өнертануды жүргізу технологияларын меңгеру 2. Сараптамалық құжаттаманы жүргізу (бейнелеу, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет өнері туындыларының авторлығы, жағдайы, сапасы мен көркемдік құндылығы туралы пікірлер және т.б.) 3. Бейнелеу, сәндік-қолданбалы өнер және сәулет саласындағы кәсіби сыншылық қызметтің заманауи әдістерін меңгеру 4. Көркем шығармалардың көркемдік құндылығын талдау (негіздеу) әдістемесін білу 5. Мүдделі тұлғалар мен ұйымдарға сараптамалық кеңес беру қызметін жүзеге асыру

		Білімдер:
		1. Өнертану сараптамасын жүргізудің теориялық, әдістемелік, технологиялық негіздерін білу 2. Қазақстан Республикасының лицензиялау, сараптама және авторлық құқық саласындағы заңнамасын білу 3. Өнер индустриясының қызметі мен қазіргі заманғы өнер технологиялары, формалары, көркемдік тәжірибелері, заманауи өнер процестері туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 2: Шығармашылық және ұйымдастырушылық	Дағды 1: Шығармашылық жұмысты ұйымдастыру және басқару	Машықтар:
		1. Бейнелеу өнері, сәулет саласындағы іс-шаралар мен жобаларды (көркемдік жобалар, көрмелер, презентациялар, арт- фестивальдері, симпозиумдар және басқа да іс-шаралар) басқару және ұйымдастыру 2. Кураторлық қызметте дағдыларды меңгеру және өзіндік шығармашылық жобаны құру/басқару 3. Көрме экспозициясын жасау дағдылары, жобаға (көрмеге және т.б.) көркем материалды таңдап, жүйелей білу. 4. Әртүрлі орындарда көрмені ұсыну мүмкіндігі 5. Шығармашылық мәтіндермен және іс-шаралардың ұйымдастыру құжаттарымен жұмыс істеу дағдысы
		Білімдер:
		1. Өнер тарихы мен теориясы 2. Қазіргі көркемдік процестің өзекті мәселелері 3. Арт-менеджмент принциптері және өндіріс негіздері 4. Қазіргі өнер индустриясының қызмет ету ерекшеліктерін білу 5. Көркемдік тәжірибе ретінде кураторлықтың ерекшеліктері 6. Құқық негіздері (авторлық құқық және басқа да байланысты салалар)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жүйелі ойлау Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Стратегиялық ойлау Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу Көшбасшылық Ынтымақтастық және өзара әрекеттесу Жылдам шешім қабылдау қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	8	Ұйымның директоры (ғылыми-зерттеу институты, оқу орны, өнер орталығы, галерея)
	8	Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау орталығының (инспекциясының) директоры
	8	Бас редактор

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

12. Мемлекеттік органның атауы:
Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі
Орындаушы:
Борамбаев Нурбек Медерович, +7 (705) 160 57 01, n.borambaev@msm.gov.kz
13. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
"Т.Қ. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясы" республикалық мемлекеттік мекемесі:
Орындаушылар:
Гизатова Г.Б., ,

Ыдырыс З., ,
"Қазақ ұлттық өнер университеті" РММ:
Жоба жетекшісі:
Орындаушылар:
Юсупова А.К., +7 (701) 999 56 06, ardak.yussupova@gmail.com
Каргабекова Р.И., ,
"Мәдениеттерді жақындастыру орталығы" мемлекеттік музейі" РМҚК филиалының ғылыми-әдістемелік бөлімі
Жоба жетекшісі:
Жумадилова Дарья Ертаевна
E-mail: daria_131_168@mail.ru
Телефон нөмірі: +7 (705) 708 72 22
14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 10.01.2024 г.
15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 02.11.2023 г.
16. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 15.02.2024 г.
17. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2024 г.
18. Болжамды қайта қарау күні: 03.11.2027 г.